

Pélé Yoets

Onèg - Délice - 'Ayine

ידוע מעלת המענג את השבת, שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיח, א) שנותנין לו נחלה בלי מצרים, ונותנים לו משאלות לבו ונצל משעבוד מלכיות. ואמרו (שם קיט, א) עשירי חוץ לארץ במה הם זוכים, מפני שמענגים את השבת, וכמעשה יוסף מוקיר שבת (שם). ואותו אדם שהיה אוכל בשלחן של זהב, משאוי ששה עשר בני אדם (שם). ומתוך השכר בין תבין שעושה נחת רוח גדול ליוצרו. וזה אחד מן הדברים שחבה יתרה נודעת לנו, שבהתענג בדשן נפשו למצוה תחשב ועושה נחת רוח ליוצרו ונוטל שכר, אשרי ילוד אשה שזכה לכך, אשרנו מה טוב חלקנו:

והן אמת שיש מן המפרשים שדקדקו ממאמר רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיח א) כל המענג את השבת ולא אמרו, כל המתענג בשבת, שאין הדבר תלוי ברצונו, במה שהוא ענג לו, שאם הוא מתענג להיות יושב ובטל או מרבה דברים שאין בהם ממש, או לרבות את השחקי"ם, אין זה ענג לשבת, ויאבד הוא ואלף תענוגים שלו ואל יאבד ענג השבת, כי לא נתנו שבתות וימים טובים אלא לעסק בתורה. על כל פנים גם הפשט לא יפשט דהכל מודים בשבת דבעינן נמי לכם, ויאחז בזה וגם מזה. יאכל וישתה את אשר תאווה נפשו, לשבע נפשו, וישן יותר מבחל, תדע שהרי אמרו (שבת קיח, ב) "במה מענגו בדגים גדולים וכו'", והדברים עתיקים, ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכון לבו לשמים, כי במצות כאלו שיש בהם ענג והנאת הגוף צריך חזק רב לעשותם לשם שמים באמת, לא מן השפה ולחוץ, שרוצה לצבות בטן ואומר, שבת היום, אכלו היום, שתו

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ושכרו. ובזאת תבחנו אם אתם עושים לכבוד שבת, כאשר בשאר הימים לא תלכו אחר תענוגי והבלי העולם הזה. ואף מי שבשאר הימים מצטמק ויפה לו, קשה מאד לכון בתענוגים רק בעבור אהבת השם יתברך, וזה אני מפרש, מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים (שיר השירים ז ז):

והאיש אשר הוא צדיק וחסיד, ישר ונאמן אינו מתענג משום דבר בעולם רק מעבודת הבורא, ואף מי שהוא מתענג יחשב שכך לו ענג כמו נגע, רק זהו רצונו לעשות נחת רוח ליוצרו. ובודאי שלא נתנה שבת לדחות מפני ענג שבת ואפלו כל דהוא אסור דרבנן לא התר. לא כמו בוערים בעם שמקילין בכמה אסורין, כגון להחם חמין או קאו"י על ידי גוים או לקנות פרות מגוים, וכהנה אסורים רבים שדשו בהם, וראוי למחות בידם, כי זהו הענג מביא לידי נגע: והנה מי שחננו ה' עשר ונכסים והוא שלו שקט ושאנן לבטח בלא שום צער וטרדה, אין להללו כל כך אם מענג את השבת, כי אם בזאת יתהלל מאן דדחיקא לה שעתא ומצאוהו רעות רבות וצרות, ובהגיע יום השבת ידחק עצמו להוציא הוצאות מעט יותר מכדי יכלתו לכבוד השבת, ומצטמק בחל כדי להוסיף בשבת, ויפנה לבו וישכח עצבו ורגזו וישמח לבו ויגל כבודו ותתענג בדשן נפשו לכבוד צור קדושו הרי זה משבח. ולפי שכלו יהלל איש ששליט ברוחו לעשות דבר בעתו לא יחליפנו ולא ימיר אותו, בעדן חדוה, עז וחדוה, ובעדן עציבותא, עציבותא, ואפלו חס ושלום מתו מטל לפניו בשבת ויתערבב שמחתו, ואז צריך חזוק ודעת נכונה ומישבת לשמר הצרה בקרן זוית עד מוצאי שבת קדש. וכן יעשה בכל עת שהוא עובד אלהי"ם שצריך לעבדו בשמחה ובטוב לבב, יעביר רעה מדעתו וידמה כאלו בשרו ישכן לבטח, ויתן אל לבו שהרי אין רעה בעולם כרעת חרבן בית המקדש שנחרב בעוונותינו עד שנאמר (ירמיה ח כג) מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה ואבכה יומם ולילה. ואפלו הכי, בעדן חדוה אסור להצטער ולהיות עצב עליו,

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

רק ששון ושמחה ישיג ונסו יגון ואנחה (ישכיה לה י), במקום
שלא יזכרו ולא יפקדו ולא יעלו על לב:

וכשם שמצוה להתענג בשבת כל קבל דנא, טוב לגבר שלא ילך
אחר תענוגי והבלי העולם הזה בימות החל, כי הכל הבל, ואחר
רגע כממרה הרי הוא כאלו לא היה ואבד הענג ההוא בענין רע
וסופו נהפך לנגע, שכל דין חבוט הקבר ודין תולעת כמו מחט
הכל הוא בעבור התענוגים. אבל ההוא גופא דלא אתענג מן
הסטרא אחרא בימות החל רק בשבתות ובמועדים, לא יכל
סטרא אחרא למשלט עלה ובשרו ישכן לבטח, כך אמרו בזהר
הקדוש (ח"ב קמא). ובאבות דרבי נתן (כח ה) אמרו, כל
המקבל תענוגי העולם הזה מונעים ממנו תענוג העולם הבא.
ולכן צדיק אוכל לשבע נפשו פחות מדי מחסורו וכדי צרכו,
והמאכל שהוא ערב לחכו ימשך ידו ונרצה לו לכפר בעדו, ולא
יקפיד על המאכל רק יתרצה בכל הבא לידו, השמנה היא אם
רזה, המעט הוא אם רב, כך היא דרכה של תורה וכו' והיא
נקנית במעוט תענוג, אז יתענג על השם, ואז ימלא שחוק פינו
ונחת שלחנו מלא דשן, בזמן שיאמרו בגויים הגדיל ה' לעשות
עם אלה (תהלים קכו ב) כן יהי רצון במהרה בימינו אמן:

Voyons plus clair

Une mise en perspective des grandes thématiques de l'actualité à la lueur de l'érudition juive véritable.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions